

EDINOST

"Edinost"
"Unity"

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919., AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER THE ACT, OF MARCH 3rd 1879.

NOV. (STEV.) 54.

CHICAGO, ILL., ČETRT EK 18. DECEMBRA 1919.

VOLUME V. LETO.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on the file at the Post Office of Chicago, Ill.

By the Order of the President, A. S. Bursleson, Postmaster Gen.

JUGOSLOVANSKO MORJE IZGUBLJENO

Republikanski senatorji so zmagali. Vse opravljene (?) zahteve Italijanov, za katere se je senator Lodge toliko navduševal, so morale biti izpolnjene. Zato mirovna pogodba ni smela biti potrjena, zato liga narodov ni bila za nič, zato je Wilsonova politika zanič. Jugoslovani, zlasti Slovenci, največja krivica v naši zgodovini se nam je zgodila. Slovenija je ponižana v reyno beradico pred polentarijem vrati. Sedaj imajo prismojeni Hrvatje svojo Veliko (?) Hrvatsko, zdaj ima Republika Zdrženje svoje slovensko morje, sedaj imajo socialisti svoj boljševizem — Sloveniji se je zasidil meč v srce. — Italija se pa smeje. — Živio senator Lodge! Živio milijondolar-ski fond za obrambo našega Pri-morja.

PREMOKARSKA STAVKA.

Z velikim veseljem je sprejela cela dežela vest, katero so sporočali listi pretečeni pondeljek, da se bodo stavkarji na novo končala.

Wilson je posegel vmes. Izdal je poseben poziv na stavkarje in jih pozval naj se vrnejo na delo, celo vprašanje naj pa izroči v rešitev konferenci, katera bo rešila celo vprašanje.

Delavstvo je pripravljeno iti na delo tudi z 21. odstotkov povišanjem plače. Lastniki ponujajo samo 14 odstotkov. Tudi 21 bi dali, toda v tem slučaju bi pa povisali cene premoga, da bi se oskodovali za to svoto. — Tega pa zopet vlada ne dovoli in hoče da bo celo povišanje delavskih plače šlo iz dobičkov lastnikov, kar je seveda edino pravilno.

Izvršujoči predsednik premogarske unije Mr. Lewis je odločno za to, da se rudarji ukloni-jo Wilsonu! Radikalni elementi so proti temu.

Clani te "mirovne" konference, ki naj uredi delavske rudarske zahteve, naj bi bili, predsednik Lewis, W. McAdoo in Francis S. Peabody in še več odličnejših mož.

VOJSKA Z MEHIKO.

Kritičen je bil teden tudi za našo deželo. Meksika se je branila ugoditi zahtevi Ameriške vlade in izpustiti konzularnega agenta Jenkinsa. Vendar vlada je pritiskala z vso odločnostjo in Meksika se je udala in Jenkins je bil izpuščen iz zapor.

CONEMOUGHSKA JEDNOTA V TEŽAVAH.

Po svojem odvetniku je Conemoughska jednota odgovorila sodišču 8. decembra, da nikakor ne nasprotuje državnim postavam, ako je njih konvencija sklenila, da mora biti suspendiran vsak stavkovec, nasprotno, da je popolnoma opravičena jednota, ako takega člana suspendira, kajti tak stan se postavi v posebno "nevarno" stališče in je nekako v nevarnosti za svoje zdravje in življenje.

PREDSEDNIŠKE VOLITVE.

Prihodnje leto so zopet predsedniške volitve. Pretekli teden se odločevalo, kje bodo narodne strankarske konvencije. Iz Chicago je šla velika delegacija republikancev v Washington, da bi dosegli, da bi bilo mesto Chicago, kjer bi bila konvencija. Illinois ima namreč svojega kandidata, kateremu bi rado pomagalo do nominacije — Governor Lowden.

Kar nas amerikance iz Jugoslavije mora posebno žaliti je to, da bodo republikanska stranka sprejela v svojo kampanjo, proti demokratski v zlasti točko: "da se je demokratska administracija, t. j. Wilson umesavil v notranje zadeve prijateljskega naroda," na kar se misli Italijo, češ, da je Wilson uzrok, da je Italija imela težke čase in težave v svoj notranji politiki, ker ni dovolil, da bi bila dobila celo Adrijansko obrežje, celo Slovenijo in celo Dalmacijo.

Radovedni čakamo na to kampanjo republikanske stranke in bomo pripravljeni, da bomo vsake napade na naše pravice branili.

Zelo bi priporočali, da bi se po vseh nasebinah ustanovili takoj politični neodvisni klubi, kamor bi se naj povabilo kandidate te stranke in se jim povedalo, kaj mislimo mi.

O tem bomo še spregovorili.

FRANCOSKA SE POGAJA Z VATIKANOM.

Francoska se je v tej zadnji vojski veliko naučila.

Vzlasti je spoznala lahko, kdo so pravi in edini prijatelji reda, kdo so pravi domoljubi in rodoljubi.

Zato so prostozidarji osramočeni.

In te dni se vlada pogaja, da stopi zopet v diplomatske zveze z Vatikanom.

PRVA POŠILJATEV OBLAČIL ZA JUGOSLOVANSKE OTROKE.

V zvezi s pomožno akcijo od American Relief Administration European Children's Fund dobivamo sledeče poročilo od American-Yugo-Slav Relief-a:

American Yugo-Slav Relief, 511 Fifth Avenue, New York City, je dobil brzojavko od evropskega agenta od American Relief Administration European Children's Fund, glasom katere je natančen pregled položaja izkazal, da je skrajna potreba preskrbeti vboje razcapane otroke v Jugoslaviji s sledečo robo: 70.000 parov čevljev in nogavic, 99.000 yard blaga za oblačila, primerno količino gumbov, cvrta itd. in 4.000 izgotovljenih sukenj. Denarna sredstva, ki jih je American-Yugo-Slav Relief izročil American Relief Administration European Children's Fund, so omogočile začetno pošiljatev potrebnih blaga. Ta pošiljatev je bila odpravljena dne 25. novembra. Naročilo se je še več blaga,

EVROPSKI PREGLED.

Nesrečna Rusija se kar še zvi-ja v velikih notranjih krčih in bolečinah. Strup, katerega je Nemčija brizgnila v ta nesrečni bratski narod, se je zelo zajedel v krvi in meso naroda. Židovska mogočna propaganda ga drži kot grda pošast v svojih krempljih. Seveda žid ima denar, danes je pa denar vladar sveta.

Kolchakov vojska ni srečna. Najbrže Kolchak ni moč na mestu, ki bi mogel navdušiti širše narodne mase in jih navdušiti, jim udihniti novega upanja in novega poguma za prihodnost, da bi se ta junak dvignil, strl vse te židovske spon in zanjke in zgradil za vaje svojega narodnega in državnega voza v svoje roke in se rešil. Poročila iz Rusije so kar še žalostna in motna, tako da si je težko ustvariti pravo sliko.

Vendar eno je gotovo! Rusija se bo dvignila! Ruski narod bo zopet vstal in z njim vstane Slovenija, vstanemo tudi mi.

ki bo odposlano, čim se nabere denar za nakup.

Ta način pomanjkanja stane najmanj in je najbolj izdaten. Vsa oprema enega otroka, vstevši čevlje, nogavice in volneno oblačilo, stane le po pet dolarjev. Ako bi hoteli poslati tja čevlje na posamezno osebo, bi isti sami stali toliko kot cela oprema. Vsa roba je nova in radi tega bo dvakrat bolj trpežna kakor najboljše obnošeno blago. Ako bi hoteli nabirati obnošene stvari od poedincev v Ameriki, bi vse skupaj še ne zadostovalo za to pomožno akcijo. Tako pa se blago odpošilja, čim e kupljeno, in ni treba čakati, da se nabere in zopet odpremi.

Ne pozabimo, da potrebujejo otroci oblačila, ravno kakor hrane. Pomagajte jugoslovanskim otrokom in s tem najboljše pomagajte tudi ostalemu narodu v Jugoslaviji.

Prispevki na Americakn Yugo-Slav Relief
511 Fifth Ave., New York City
do 26. novembra 1919.

Poprej naznanjeno (do 19. novembra 1919) \$397.335.88
Pittsburska podružnica American Yugo-Slav Relief-a Pitts-burgh, Pa. 10.000.00
Miss M. L. Emmet, New York City 2.00
Dr. F. J. Kern, Cleve-land, Ohio. \$17.380.88

NAROČNIKOM.

Dokler bode list "Edinost" tednik, tako dolgo bomo vsaki teden sestavili "tedenska poročila" o vsakej točki svetovne politike in naših domačih razmerah. Tako bodo naši čitatelji dobivali vsaki teden kratko toda natančno sliko svetovnih razmer. Kot tednik ne more naš list podajati dnevnih novic, tedveč je njegova dolžnost, da daje tedenski pregled, tako da oni, ki ne čita dnevnih novic, da ima vendar pregled čez vse važne dogodke sveta.

NEKAJ ZANIMIVIH NOVIC IZ DOMOVINE.

Nekaj drobnih novic iz stare domovine: Tržaški škof dr. Karlin je odstopil in pež ga je sprejel v svoj urad. Odstopil je radi preganjanja Italijanov. Za njegovega namestnika so Italijani postavili Angela Bartolomasi. — Učiteljem v Jugoslaviji se je povečala plača. — Na Koroškem se je znižala železniška vožnja.

Nov kraljevski dvorec so zgradili v Belgradu, ker so starega Avstrijskega palačoma porušili. — Vlada v Belgradu zahteva od Avstrije, da se izroči nad 600 avstrijskih generalov in častnikov, ki so tekmovali počenja li nezaslišane zločine nad Jugoslovanskim prebivalstvom. Med onimi, katere jugoslovanska vlada zahteva so generali Koevesz, Potiorek in Libori Frank. — "Novice" z dne 19. nov. prinašajo na prvi strani dopis, katerega je poslala Slovenska Narodna Zveza vsem udeležencem jugoslovanskih listov, glede nujne življenjske in obleke, ki pride v kratkem iz Amerike. Nepopolno veselje vlada že sedaj v domovini. — Za ravnatelja realke v Mariboru je imenovan Jakob Zupancič, bivši ravnatelj realke v Gorici. — Vojni minister je ukrenil, da se rezervisti ne bodo več pozivali k dvomesečnim vajam. — Na belgradskem vseučilišču je vpisanih 3250 dijakov, pač čisto število za Jugoslavijo. Ob-jednem se poroča, da so dijaki vseučilišča sklenili iti na štrajk,

dokler ne dobijo stanovanj. V Belgradu in povsod drugod v Jugoslaviji je pomanjkanje stanovanj. — Francoska državna banka je dovolila Jugoslaviji posojilo 100 milijonov frankov. — Izšla je vladna odredba, da je en dinar vreden 3.50 kron. — Regent Aleksander je imenoval za predsednika deželne vlade za Slovence sedanjega podpredsednika dr. Gregor Zrjava. — V Ljubljano je dospel italijanski diplomatski ataše Summoniti, ki ima naloge vizirati potne liste Jugoslovancev, ki potujejo v zasedeno ozemlje. Obiskal je ljubljanskega župana, ki mu je vrnil obisk. Pisanje ima na 31. Dunajska cesta. — Sušak in Vukovar so postala mesta. — Med rudarskimi delavci in lastniki rudnikov je prišlo do sporazuma. Delavci so se veččinoma vrnili na delo. Tudi v Trbovljah so rudarji prenehali štrajkati. — Judeži Iškarijoti so se pojavili med Slovenci. Vojaška oblast v Kranjski Gori je aretirala tri primorske Slovence, katerih imena se ne imenuje, ker so se dalj premotri od italijanskega zlata in vohunili za Italijo na Kranjskem. Sodila jih bo vojaška oblast.

PRVA OBLETNICA PREVRATA V LJUBLJANI.

Dne 28. in 29. oktobra t. l. je praznovala bela Ljubljana mirno in dostojno v spominu na velike dneve lanskega leta, ko je končno razpadla po zaslugi njenih mno-

goštevskih narodov Avstrija v svoje prvotne sestavine.

V terek ob 6. uri zvečer se je vršil po mestu mirozov vojaške godbe, katerega se je udeležilo nebroj prebivalstva vseh stanov. Godba je priredila pred poslopji dravske divizije, deželne vlade, škofijskega dvorca in magistrata podoknice, razni govorniki so nagovorili ljudstvo, spominjajoč se lanskimi velikimi dnevi, množica pa je z radostnim vzlikanjem spremljala njihova izvajanja. Ob pol 8. uri so napravila združena pevska društva serenado. — Ob pol 7. uri zvečer se je vršila v veliki dvorani Mestnega doma skupščina Sokolstva, na kateri sta razložila mnogobrojno zbranim članom g. dr. Oražem in g. Gangl pomen tega slavlja za Slovence.

V sredi, 29. m. m., je ob rani uri priredila vojaška godba bud-nico, z Grada pa so zagrmeli topovi, naznanjajoč obletnico dneva, ko smo otrsli naše večstoletne verige. Po mestu je vladalo slavnostno razpoloženje, delo v vseh trgovinah in obratih je počivalo, raz hipe pa so plapolale naše jugoslovanske zastave.

Ob 9. uri je imel v stolnici prost Kalan slovesno pontifikalno mašo, katere so se udeležili vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti v Ljubljani. Po maši se je vršila vojaška parada na Vodni-kovem trgu.

Ob pol 11. uri je otvoril župan ljubljanski g. dr. Ivan Tavčar velik manifestacijski shod v veliki dvorani hotela "Union." Vsi govorniki, tako g. dr. Tavčar, kakor dr. Korošec, dr. Ravnihar in Grafenauer so v izčrpnih govorih, katerih žal radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti, očrtali pomen tega dneva za nas Slovence, kakor tudi za naše tujde-jenje v enotni državi. Razložili so se tudi vzroki razpada naše zatiralke Avstrije in pozdravili bratski narodi, ki so vztrajali ob naši strani v borbi za svojo svobodo, posebno brati Čehi in Poljaki. Spominjali smo se ob tej priliki tudi naše stare zaščitnice Rusije, ki se sedaj vije v težkih notranjih borbah, ter ji želeli, da kmalu preboli sedanjo težko kri-žo, da bo čimprej zopet zavzela v krogu slovanskih narodov ono mesto, ki ji gre.

Ob zaključku je predlagal g. župan, da se pošlje njegovemu Veličanstvu kralju Petru udanostna pozdravna brzojavka, kar je nebroj zrano občinstvo vseh stanov živahno odobravalo. Na tem shodu so bila zastopna vsa ljubljanska društva in zastopniki vseh vojaških in civilnih oblasti. Po končanem shodu so zapela združena ljubljanska pevska društva pod vodstvom ravnatelja g. M. Hubada naše narodne himne, na kar se je občinstvo mirno raz-šlo.

Dne 29. oktobra je bil naš narodni praznik ob katerem pa ni-mo pozabili tudi naših še neodrešenih bratov in sester, ki ječe pod tujim jarmom in prisegli smo si, da ne bomo prej mirovali, da naše veselje ob praznovanju naših praznikov ne bo popolno, preden ne bodo tudi oni, najboljši sinovi našega naroda, svobodni v našem krogu. V te svrhe so se prodajali tudi spominski pred-meti kot "dar svobode."

KDO SI?

Veš kdo si? — Prav lahko ti na to vprašanje odgovorim, ako mi poveš, katere liste bereš in na katere si naročen.

Dobro list je najboljši človekov prijatelj.

Ta prijatelj ima pa jako velik vpliv na nas.

Zato je vsak človek tak, kakoršen je časnik, katerega naročujo.

Zato, povej mi, kakšne časni-ke naročaš in jaz ti povem, kdo la si! To je jako naravno.

EDINOST je list neodvisnega slovenskega delavstva v Ameriki. EDINOST si je ustanovilo slovensko delavstvo samo in sicer za se, za svoje koristi, da jih bo de branil proti izkoriščevalci med kapitalisti na eni strani in med takoznanimi delavskimi voditelji na drugi strani in jih vodil skozi nevarno dobo sedanje svetovne krize.

EDINOST je torej list revnega, da, najrevnejšega proletarijata; nima kakega bogataša za seboj, katerega privilegije in intereso in koristim bi bil v prvi vrsti posvečen. Zato ker je pa re-ven list za reveže, zato pa se mora boriti s tolikimi težavami, da se bode vspel. Ko bi držal s ka-pitalisti na eni strani in z delavskimi takozvanimi voditelji na drugi strani, seveda potem bi se mu ne bilo treba boriti. Ostal bi bil dnevnik in njegovi izdajatelji bi bili dobro plačani za to delo.

Toda, nkdar! EDINOST je list revnega delavca, je reven sam, toda zato pa pošten in pa bode nastopil možato in odločno in nevstrašno, samo da si nekoliko na noge opomore. Just watch him!

Zato, slovenski revni delavec, naroči se na list revnih delavcev, da pomagáš svojemu revnemu sloju za pravico in resnico.

EDINOST je amerišanski list in stoji na načelih naše velike nove domovine. Njena sveta načela so njegova načela. Njene svetinje so njegove svetinje. Zato ga prekucaji napadajo in skušajo uničiti, ker se ga boje. Ko bi se ga ne bali, bi ga prezrli. Kadar kužek začne po noči lajati, je vselej znamenje, da ga je strah. Le pustimo jih lajati to-raj!

Zato, kdor naroča EDINOST, naj ti bode znamenje, da je dober pošten in zavezan slovenski delavec, ki ljubi resnico, ki se za-veda svojih pravic, ki se pa tudi zaveda svojih dolžnosti, ki hoče zboljšanje sedanjih delavskih in narodnih razmer.

SOCIJALNA REFORMA IN SOCIJALNA PRAVIČNOST sta glavna cilja našega dela pri listu "EDINOST."

To sta pa tudi programa vseh vseh velikih mož sedanje in pre-tekle dobe. To je program krščanstva program George Wash-ingtona, Dr. Kreka in vseh veli-kih mož vseh dob.

Kdo si toraj?

Daj si sam odgovor!

Zato, ako hočeš biti zavezan delavec —

naroči se na EDINOST!

Ako hočeš delati za se —

naroči se na EDINOST.

Ako hočeš delati za resnico in pravico —

naroči se na EDINOST.

EDINOST.

Needvisen tednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

Naročnina za celo leto\$2.00
Naročnina za pol leta\$1.00

Cene oglasov na zahtevo.

NASLOV:

EDINOST PUBLISHING CO.

1847 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 98.

Subscription price per year\$2.00
Subscription price per half year\$1.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

December 18, 1919. — Number (Štev. 54. Volume V. Leto.

Issued every Thursday by Edinost Publishing Co., 1847 W. 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SLOVENC V POLITIKO!

Bliza se zopet vibarno leto predsedniških volitev v naši državi.

Vse stranke se že pripravljajo na hud in težek boj, na katerega so pripravljene. Obe glavni stranki si bosti v laseh, kakor se nikdar preje. Vsak glas bode velike važnosti za našo prihodnost.

Naši Slovenci so se jako marljivo začeli zanimati tudi za našo notranjo politiko. Začeli so se čutiti in zavedati, da so Amerikanci. Tako je prav! V veliki večini bomo ostali tukaj. Ta lepa dežela s vobodo se nam je tako priljubila, da jo ljubimo odkrito in navdušeno. Zato pa nam ne more biti vse jedno, kdo jo vlada, kdo odločuje njeno prihodnost, njeno smer, njeno politiko. Zato nam ne more biti vse jedno, kdo je predsednik, kakšen je naš senat, kakšen naš kongres, kakšni so naši župani.

To se pravi poseči moramo v politiko. Republikanska oblika vlade postavlja suvereniteto, to je najvišje oblast na ramena ljudstva samega, zato pa nalaga prav na ta ramena objednem tudi odgovornost, kako se ta oblast rabi, izvršuje in vodi.

Zato je skrajni čas, da stopimo tudi Slovenci s svojo politiko odločno na plan! Ne kot Slovenci in ne kot demokrati ali kot republikanci, ampak pred vsem kot državljani. Mi smo tako majhni, da se na nas ne bodo ozirali nikjer. Pač pa smo v marsikakem distriktu lahko odločilen faktor.

Zato, Slovenci, na noge! Ustanavljajmo po vseh naselbinah neodvisne politične klube. Vsaka naselbina naj si ga ustanovi. Na naselbinah v bližini Chicago nas list rad pomaga z govornikom za tako priliko ali z nasvetom ali drugače. Obrnite se na nas. Samo slovenski državljani te velike lepe države — na noge!

POMOČ STARI DOMOVINI.

Sin je dolžan materi v stiski pomagati. Tako smo mi slovenski Amerikanci dolžni pomagati svoji stari materi domovini.

Pretečeni teden smo priobčili poziv Orlovske zveze iz Ljubljane, kjer nas prosijo denarne pomoči.

Naši prekucahi pobirajo po Ameriki, da bodo pomagali Trotzkyju da zasede še Jugoslavijo, da zanese prelivanje bratske krvi še v Jugoslavijo.

Bomo mi to mirno gledali? Bomo mi katoliško narodni Slovenci to molče pustili?

Nikakor!

"Pomagajte nam, katol. ameriški Slovenci!" nam kličejo.

In na pomoč moramo.

Danes smo ta poziv še enkrat priobčili.

Rojaki, prečitajte ga! Kaj pravite na to?

Prosimo, da bi se oglašili možje iz raznih naselbin in bi dali praktičnih nasvetov, kako in kaj bi se ukrenilo, da bi bila ta pomoč uspešna?

List "Edinost" bode razvil živahno agitacijo za to gibanje!

Cim bogatejši so obedi kakega človeka, tim manjša je njegova slast.

Nekateri ljudje se igrajo z najsvetejšimi svetinjami, kakor s karkoli igračo.

Nekaterim ljudem je vse samo bužiness. Strašno so katoliški, ako jim to katoličanstvo nese. Ako bi pa to katoličanstvo ne pomagalo njih bužinessu pa po njem!

"Mi bomo komandirali," drugi bodo pa ubogali," je rekel neki "kralj" v Illinoisu! pred več leti. Kateri duhovnik se bode drznil nasprotovati, jo bode pa dobil. — In ta "kralj" je strašansko katoliški. Pa ne gre se mi samo za komando, gre se zopet za dobro kupčijo. — Kriz je le, da so vsi kralji tako strašno iz mode padli, da je že polna Švica samih "kraljev." Ne gre več tako, kakor je šlo.

Mirovna pogodba, katero je senat zavrgel, da ni hotel o njej sklepati je sedaj ostala v senatu. Wilson pravi, da je storil svojo dolžnost. Če senat neče o nji sklepati, naj pa pusti. Senat je odgovoren za vse posledice, katere bode imelo tako početje za celo državo, zlasti za trgovino.

Vlada ima dokaze v rokah, da ves nemir v državi med delavstvom ni posledica delavskih razmer, temveč je to samo sad velike prekucaške propagande ruskih židov, ki so hoteli pomagati Nemčiji in se zmaščevati nad našo državo.

Vendar vlada je stopila krepko na prste raznim rdečkarjem in pozaprila največje kričaje in kmalu bode zopet mir.

Najnovejša poročila poročajo, da je vlada Zdr. Držav odtegnila svojo pomoč in svoje sodelovanje s Kolčakovim vladom.

L. 1919 je bilo v Združenih državah 6,351,502 farm, 1900 jih bode gotovo nad 7 milijonov.

Za l. 1920 je kongres sklenil, da se mora natančno popisati tudi gozdarstvo.

18 mesecev dela je bilo potreba, da se je končal popis l. 1910.

Natančen popis kmetijstva, farmarstva se je izvršil prvič 1840.

Rudarstvo se je prvič popisalo tudi leta 1840.

Za prvo ljudsko štetje se je rabilo 650 oseb.

Za ljudsko štetje 1920 se bode potrebovalo 90,000 uradnikov.

Poročilo prvega ljudskega štetja je obsegalo knjižico z 56 stranmi, L. 1910 pa 40,000 strani.

Glede ljudskega štetja. Prihodnje leto je zopet desetletno ljudsko štetje v naši državi. Vlada je že sestavila velik urad z velikim številom osebja, ki že pridno pripravlja, da bode šlo vse v redu.

Prvikrat je bilo ljudsko štetje leta 1790 pod Georgem Washingtonom.

Urad za ljudsko štetje je del trgovskega ministerstva.

Štetje vseh tovarnarjev in industrijcev se je prvič izvršilo 1810.

CHICAŠKE NOVICE.

Keglarska liga.

Poročilo za prejšnji teden (prepozno za zadnjo številko.)

Fantje Kluba sv. Štefana so na keglšču kar pohodili Štefanovce.

Vzeli so v sredo 3. decembra kar tri "gejnec," in sicer s toliko lahkoto, da se kar nič niso utrudili s tem, ker v nobeni igri niso nakeglali čez 700. Prepozno: so Štefanovci zvedeli tajnosti kegljanja, katero skriva Goljat "Inch".

Izvedli so še le po igri od prav zasneljivih oseb, da je vsa "kuniš" keglanja v "Cream puffs" in v "vinu" in da je samo to, kar da je temu "palčku" tako moč in spretnost, da vse kegle podere.

Sicer jih ni dosti podrl zadnji večer, kakor slišimo, in sicer zato ne, ker je v vsej Chicago zmanjkalo "Cream puffs" in tako je moral keglati samo na "vino."

Zato svetujemo Štefanovcem naj si preskrbe za prihodnje mnogo "Cream puffs" in naj se jih dobro najedjo, ker drugače bode težko "Incha" premagati.

Vsepeh bitke je bil.

Fantje 619-675-696

Svarili smo vse igralce pred Jurjevci in res v soboto dne 6. decembra so vzeli dve igri Danici. Fantje Danice so se dobro branili. Vendar stari "Indijani" so bil le zmagoviti. Tudi ta večer se je zopet en Kaščakov "boys" pokazal kot junaka in dobrega keglavca in sicer je bil to velikega "Incha" mali brat Martin. Da, Kaščakova družina je vsa najbrže keglarska. Do sedaj je bil "Inch" — John Kaščak vsem v strah in trepet, sedaj pride pa še njegov brat za njim in dobi za high game čez 216 keglav. Tako se ima Danica zahvaliti samo Martinu, da niso dobili od Jurjevcev pošten "White wash".

Vsepeh je bil.

Danica 692 715 720

Jurjevci 752 640 761

Pavlič ima že high average 162. Toda Toni Rovtar mu je precej za petami s 160 kegli.

Sv. Štefana Mladenški klub je imel pretečni petek važno sejo, ko so bile volitve novega odbora za leto 1920. Izvoljeni so bili predsednik Mr. Andrew Ogrin, podpredsednik Mr. Jos. Merlak, tajnik Mr. Math Turšič, zapisnikar Mr. John John Kaščak, blagajnik Mr. Mich. Železnikar.

Nadzorniki: Mr. Jos. Beribak, Mr. J. Korenčan in Mr. Jos. Nartnik. — Gospodarsko odbor: Mr. A. Ogrin chairman, Mr. Math Turšič, Mr. Jos. Merlak.

Za prihodnjo veselico 8. febr. se je izvolil pripravljalni odbor Mr. Math Turšič, Mr. Martin Kaščak, Mr. Andrew Ogrin.

Delegate za Holy Name Union Mr. Mich. Železnikar in Mr. Joe Merlak.

Med drugim se je sklenilo, da se za prihodnjo sejo, ko se bode dosednji odbor poslovil in nastopil novi priredilo mala domača zabava med člani.

Pri tej se je videlo, kako klub dobro finančno napreduje.

Sprejeta sta bila tudi dva nova člana Mr. J. Tomažič in Mr. Al. Zakrajšek.

Novega organista smo dobili v naši župniji. S 1. decembrom je Kovačič, bivši organist v Sheboyganu in nazadnje v Milwaukee.

Pretečni petek je imel prvo vajo s svojimi pevci. Njegov prihod je vzbudil zanimanje med slovenskimi pevci za cerkveno petje, kajti več novih pevcev je pristopilo. — Kakor znano je naš cerkveni pevski zbor bil preosnovan v pravo pevsko društvo, ki goji ne samo cerkveno, temveč tudi narodno petje. Dokler nismo imeli pravega organista, društvo ni moglo napredovati, kakor bi bilo želeli. Novemu pevovalju in društvu želimo obilo uspeha! — Pevci, ki se želite urediti v cerkvenem in narodnem petju, pristopite. Ustanovil se bode poseben možki zbor.

Društvenikom "Holy Name."

(Dolge na 3. strani.)

Kovačič, bivši organist v Sheboyganu in nazadnje v Milwaukee.

Pretečni petek je imel prvo vajo s svojimi pevci. Njegov prihod je vzbudil zanimanje med slovenskimi pevci za cerkveno petje, kajti več novih pevcev je pristopilo. — Kakor znano je naš cerkveni pevski zbor bil preosnovan v pravo pevsko društvo, ki goji ne samo cerkveno, temveč tudi narodno petje. Dokler nismo imeli pravega organista, društvo ni moglo napredovati, kakor bi bilo želeli. Novemu pevovalju in društvu želimo obilo uspeha! — Pevci, ki se želite urediti v cerkvenem in narodnem petju, pristopite. Ustanovil se bode poseben možki zbor.

Društvenikom "Holy Name."

(Dolge na 3. strani.)

Četrtna seja škofijske unije bode v Holy Angels dvorani, Oakwood Blvd. in Vincennes Ave. v nedeljo 21. decembra ob 2.30 p. m. — Glavni govornik bode Mr. Charles F. Clyne (član U. S. Department of Justice). Vzemi elevated Kenwood Branch do Vincennes Ave. — Vsi člani naše družnice se vabijo, da se v obilnem številu udeležijo te seje!

Zopet smo imeli lepa dva večera v naši župniji, ki bosta pomenila lep napredek in kamen mejnik napredka za prihodnost naše župnije. Pred nedolgo časom priredili so nam naši fantje kluba Sv. Štefana svojo prvo prireditev, pri kateri so se predstavili naši javnosti. V soboto večer in v nedeljo večer 13. — 14. decembra nas je pa presenetilo naše dekliško društvo s svojo prvo prireditvijo, s katero se je tudi predstavilo naši naselbini. Cela prireditev je tako uspela, da moramo družbenim Marijinim samo častitati na krasnem vspehu. Vključ izvanredno velikem mrazu je bila udeležba, zlasti v nedeljo jako povoljno. Predsednica Miss Mary Gregorić je najprej navzočo pozdravila in se zahvalila za obilno udeležbo. Miss Barby Verbišar in Miss Albina Kozjek ste zapeli krasni "duet" s spremljevanjem glasovirja. Kar je oskrbel Miss M. Kremesec, Mr. J. Skala je zapel lepo solo. Pri igri je zapela Miss Urška Zakrajšek dva solo speva in sicer "Zadnja Roža" in "Vprašaj čmu da sem Slovenka," cerkveni pevski zbor je zapel pesem "Kdor ima srce." Igra "Pri Gospodi" je izborna uspela. Kdor je videl eni pristni nastop, ta je ne bode popustil.

Društvenikom "Holy Name."

(Dolge na 3. strani.)

Rojaki, pomagajte!

Nasprotniki katoličanstva so v domovini z vso paro na delu. Katoličani se moramo braniti na vse strani, da zabranimo ta sovražni jez in uveljavimo svoj upliv in svojo moč.

Orlovstvo je pomladnik in bojna organizacija katoličanstva na Slovenskem. Orel je tisti, ki ima prihodnost. Zato mi je sva po svečati največ pažnje.

Rojaki, ki ste v Ameriki tega gotovo ne čutite, ali vsaj tako ne kakor mi doma. Da vas o tem obvestimo smo že odposlali "Glasilu G. S. K. Jednote" in "Amerikanskemu Slovincu" članek v objavo, ki pa menda še ni došel na svoje mesto. Ko boste brali naše prošnje, storite česar vas prosimo, in kolikor vam je mogoče.

Prvo, kar storite: razširjajte orlovsko misel tudi med Slovenci v Ameriki. Pri že razvitim društvenim življenju to ne bo ravno preveč težavno.

Druga stvar je, da zbirate denarne prispevke za Orlovski sklad, ki smo ga osnovali v domovini. Denarja nimamo prav nič, zato ne moremo delati, kakor bi radi. Potrkajte na vsaka vrata naših rojakov posebno pa premožnejših poprosite jih prispevka za orlovski sklad, ki nam ga potem doposljite. Organizirajte pobiranje prispevkov po posameznih društvenih jednotah, javnih prireditvah itd. Dobrodošel nam je vsak najmanjši dar.

Pri pošiljanju darov v domovino bi nam morebiti poslali tudi blaga za kroje in rdeče srajce, telovadne hlače in telovadne čevlje. Vsega tu silno potrebujemo, a ne moremo dobiti od nikoder. Vzorci blaga za kroje gotovo kje dobite, če ne vam ga vposljemo. Po zmerni ceni bi ga kupili večjo množino. Prosimo poročajte nam o tem natančneje.

Zainteresirajte torej vso našo katoliško javnost za Orel v Ameriki in razložite njegov pomen. Potrebujemo nujne in izdatne pomoči, ki nam jo pa domovina sama ne more dati. Na delo z združenimi močmi! Ne pozabite ob vsaki priliki razširjati orlovsko misel in zbirati za orlovski sklad!

V dneh 29. do 31. julija in 1. avgusta 1920 bo v Mariboru velik slovenski orlovski tabor, in obenem katoliški kongres, kamor pričakujemo tudi večje število rojakov iz Amerike. Obveščamo vas tem potom, da opozorite ljudi na to še pravočasno. Vzdržite se v močnem številu in pridite k nam. Povabite in pripeljite še druge katoličane, Hrvate, Čehe, Poljate, Angleže, Francoze itd., ker to bo svetovni katoliški shod v kolikor mogoče velikem številu. Povabite kogar morete in veste ter sporočite nam naslove. Takrat mora slaviti Orel svoj prvi veliki dan, ki ga bo priredil. Nabirajte za nas v ta namen prispevke tudi pri katoliških drugih narodih, sploh storite kolikor morete za nas.

Posvetujte se o tem vsem pri odborovih sejah, pišite v liste. Mi željno pričakujemo vaših ukrepov, odgovorov in pomoči.

Najiskrenejše pozdrave!

Bog živi! Za odbor Orlovske zveze:

Jože Stabej, t. č. tajnik.

Jos. Pirz, t. č. predsednik.

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influence.

Dajte gelu in prsim oživljajočo vdrnitov s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s suknano obdvo. Ne izpostavljajte se potom zamarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influencei in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 35 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorilsko znamko.

"SIDRO"

Ne jemljite undomestil ali posuškov.

F. AD. RICHTER & CO.

326-330 Broadway, New York

70-9th Ave., New York, N. Y.

in smo ga začeli razpošiljati najprej naročnikom ZVEZE KATOL. SLOVENCEV, potem ga dobe drugi naročniki.

Rojaki sežite hitro po njem! Imamo ga le primerno malo število. Naročite ga takoj!

Hočete poslati svojim dragim v domovino nekaj zanimivega? Dobro! naročite si koledar "Ave Maria"

Cena 50c.

To je najcenejši slovenski koledar.

AVE MARIA

1852 WEST 22nd PLACE, --

CHICAGO, ILL.

BOŽIČ v stari domovini

se zamore veselo in zadovoljno praznovati samo z Vašo pomočjo in darežljivostjo.

Skušajte zadovoljiti svojce v starem kraju ZA BOŽIČ MIRU.

POŠLJITE NAM DENARNO POMOČ, kajt z denarjem si zamorejo preskrbeti vse.

Kljub temu, da je v starem kraju vse zelo drago, so pa krone tako poceni, da zamorete s par dolarji mnogo pomagati.

VAŠI V STAREM KRAJU BODO ZELO VESELI, AKO JIM DOSPE AMERIŠKO BOŽIČNO DARILLO PRAVOČASNO V ROKE.

Dospelo pa tudi bo, in sicer pravočasno ter pod popolnim jamstvom, če ga odpošljete potom naše stare, zanesljive in vsestransko priznane tvrdke:

EMIL KISS, Banker

133 Second Ave.,

New York, N. Y.

Prodaja parobrodskih listkov. Menjava denarja.

VSTANOVLJENO 1898.

Za Božične Pranike.

Stara navada je že, da pošiljajo ameriški rojaki svojcem v starem kraju denarna darila za vsake pranke. Ta darila so bila vedno sprejeta z največjim veseljem, a letos bo to toliko v večji meri, ker je potreba toliko večja.

Vsaka pošiljatev potom moje tvrdke je popolnoma varna pred izgubo n bo dospela na svoje mesto v najkrajšem, pri sedanjih razmerah možnem času.

100	Kron	za	\$ 1.45	50 lir za	 \$ 5.00
200	Kron	za	2.85	100 lir za	 \$ 9.75
500	Kron	za	7.00	500 lir za	 \$ 48.00
1000	Kron	za	13.90	1000 lir za	 \$ 95.00
5000	Kron	za	66.00		
10,000	Kron	za	132.00		
25,000	Kron	za	\$265.00		

Potovanje v stari kraj. Strajk v New Yorkem pristanišču je končan. Promet v Evropo se zboljšuje in prihaja nazaj v stari tir. Z 21. novembrom se ima pričeti reden promet na Francoski liniji. Kdor želi biti za božič doma, naj takoj piše ali pa pride na spodaj navedeni naslov.

Potni listi. Onim ki nočejo sami imeti tega posla; preskrbim potne liste v najkrajšem času.

LEO ZAKRAJŠEK

70-9th Ave., New York, N. Y.

Izšel je

KOLEDAR
AVE MARIA

ZA LETO 1920.

in smo ga začeli razpošiljati najprej naročnikom ZVEZE KATOL. SLOVENCEV, potem ga dobe drugi naročniki.

Rojaki sežite hitro po njem! Imamo ga le primerno malo število. Naročite ga takoj!

Hočete poslati svojim dragim v domovino nekaj zanimivega? Dobro! naročite si koledar "Ave Maria"

Cena 50c.

To je najcenejši slovenski koledar.

AVE MARIA

1852 WEST 22nd PLACE, --

CHICAGO, ILL.

UKRADENI JEZUSČEK.

Rev. J. Plaznik.

Bilo je lepo božično jutro, ko ste stopali Marica in Marica po sneženem potu s hriba proti mafičevici v vasi, ki je bila toliko oddaljena, da se je slišal cerkveni zvon na njih dom. Le kaj, kadar je veter vlekel v tisti smeri. Bili pa so ljudje silihi, ki so prišli o pravem času v cerkev, in ne vaščani.

Solnce je sijalo in se zrcalilo na s snegom pokritih drevesih, ko ste stopali proti vasi. Celo najrovnnejša hiša se jima je zdela veličastna pod debelo snežno odejo.

Tam na stobru je sedel vrabec in čvkal hvalo Bogu: porabil je na nraz in glad, ki ga bosta morala kmalu stisniti.

Tudi otroška srca so bila vesela: ali ni danes božič, četudi je uboga mati bolna?

Nekoliki ste bile razočarane, ker niste dobile nobene punčice v dar; rade bi jo bile pestovale, posebno, odkar je mali bratec umrl. Ni jima bilo seveda tako dolg čas, kakor mamici, ki ni bila od tedaj več taka, kakor prej.

Kakor, da bi ne bilo še dovolj žalosti v hiši, tudi že doigo časa niso dobili nikakega pisma od očeta, ki je bil na Francoskem.

Ni čuda, da je bila mati vsak dan žalostnejša in drobnejša. Danes je tako slaba, da se v cerkev ne more z otroci. Če bi dobra sosedica ne prišla na pomoč, bi bilo še dvomljivo, če bi deklici mogli iti v cerkev.

Anica in Marica sta bili zelo pobožni, kako bi tudi ne bili, ker ste imeli tako mater. Pa še za patrono je imela ena Marijo, druga pa njeno mater Ano. Mati je zmiraj rekla, če dobi dedico, da ji bo dala Marijino ime, ker ste pa prišli dve deklici, namesto enega, ni mogla dati obeh istega imena; zato je morala drugo imenovati Ano.

Tako je bilo vse prav in mati je bila zadovoljna, četudi jih skoraj razločevati ni mogla in je najljubše prvo imenovala Anico. Četudi je napravila napako, Marija ji gotovo ni zamerila, če je imenovala prvo po Marijini materi.

Otrokoma je povedala, naj napišeta tudi na pošti, če ni morda prišlo kako pismo. Upala je še zmiraj, da bo dobila kako pismo, če je mož le še živ.

Pa tudi, če on ne piše, morda bo kako pismo od sestre ali brate, ki jo je skoro popoluoma pozabil, odkar ima za ženo mestno dekle. Prej bi ne bila tako pogrešala njegovih pism in obiskov. Sedaj pa, ko ni moža, je tako pušča in dolgočasno.

Božična pošta pa še ni prišla, ko ste deklici dospeli in tudi še ne po maši. Mora priti vsak čas, je rekel poštar. Morda sploh ne pride do drugega dne, ker je poštni vlak ostal v snegu.

Deklici ste se vseeno odločili, da počakate. Ali ni bila materina zadnja beseda, naj ne pridete domu brez božične pošte? Najpravičnejši prostor za čakanje je cerkev, tam blizu jaslje.

Kako lepe so bile jaslice. Od nekod od vrha dol, je sijala jasna luč, kakor zvezda z neba. Pa strčki vol in osel sta bila tako domača: Marija in Jožek sta s takimi spoštovanjem gledala na deteta.

Otroka sta ljubljivo in poželjivo gledala nanj celo mašo. Sedaj pa, ko je bila cerkev tiha in prazna, ko otročičke tako mirno tam leži in je tako osamljen, četudi ga častita Marija in Jožek, bilo je čisto naravno, da sta otroka prišla bližje.

Anica je bila prva, ki je stopila v sanktarij, prst na ustih in s svetim strahom. Marica ji je seveda sledila, tako je bilo vedno. Naj je mati večkrat rekla: prva napravi kako neumnost, jo gotovo tudi druga.

Seasoma, sami ne veste, kako se je to zgodilo, Anica je prva pokleknila in poljubila ročice Jezusčka; nato je Marica vzela Jezusčka v naročje, ga pestovala, objemala in pritiskala na svoje drobno, rorko srce. Kako lepo

je tako prazne, odkar je umrl mati bratec. Njeno srce je bila tako težko in žalostno, kadarkoli se je spomnila nanj. Sedaj pa je bilo polno ljubezni in veselja.

Uhoga mati! Ko bi vsaj mogla priti in držati Jezusčka takole v naročju, morda bi to nadomestilo edinega sinčka. Dvojčka sta občutila materino žalost. Če bi bil deček živ, bi bil nekoč gotovo imeniten mož, ki bi skrbel zanje in za mater, četudi bi ubogi oče ne prišel nazaj.

Maričino-malo srce je zopet postalo žalostno, ko se je spomnila na bolno mater doma. Že sama misel na to jo je prisilila, da je še bolj prilila k sebi Jezusčka.

"Naj ga imam tudi jaz samo za malo časa," je prosila Anica. Po kratkem premišljevanju ji ga je Marica nežno položila v naročje. Ta ga je nežno zavila v sukajico, "da ga ne bo zeblo."

Tedaj je Anica zašepetala: "Kaj če bi ga nesli domu, ubogi materi samo za malo trenotkov, da bi ga mati videla in vzela v naročje, ker ni mogla iti v cerkev? Morda bi ne bila več tako žalostna in osamelja?" Pomenljivo je pogledala Marico.

Maričino srce je kar poskočilo in oči so se ji široko odprle.

"Gotovo bi jo zelo potlačilo," se je strinjala. Pa se sestra domislila: "Pa ga ne smeja niti stran." Gospod bi bil zelo nevojen, ko bi prišel v cerkev, pa bi Jezusčka ne bilo nikjer. Nekaj je tako slaba, da se v cerkev ne more z otroci. Če bi dobra sosedica ne prišla na pomoč, bi bilo še dvomljivo, če bi deklici mogli iti v cerkev.

Anica in Marica sta bili zelo pobožni, kako bi tudi ne bili, ker ste imeli tako mater. Pa še za patrono je imela ena Marijo, druga pa njeno mater Ano. Mati je zmiraj rekla, če dobi dedico, da ji bo dala Marijino ime, ker ste pa prišli dve deklici, namesto enega, ni mogla dati obeh istega imena; zato je morala drugo imenovati Ano.

Tako je bilo vse prav in mati je bila zadovoljna, četudi jih skoraj razločevati ni mogla in je najljubše prvo imenovala Anico. Četudi je napravila napako, Marija ji gotovo ni zamerila, če je imenovala prvo po Marijini materi.

Otrokoma je povedala, naj napišeta tudi na pošti, če ni morda prišlo kako pismo. Upala je še zmiraj, da bo dobila kako pismo, če je mož le še živ.

Pa tudi, če on ne piše, morda bo kako pismo od sestre ali brate, ki jo je skoro popoluoma pozabil, odkar ima za ženo mestno dekle. Prej bi ne bila tako pogrešala njegovih pism in obiskov. Sedaj pa, ko ni moža, je tako pušča in dolgočasno.

Božična pošta pa še ni prišla, ko ste deklici dospeli in tudi še ne po maši. Mora priti vsak čas, je rekel poštar. Morda sploh ne pride do drugega dne, ker je poštni vlak ostal v snegu.

Deklici ste se vseeno odločili, da počakate. Ali ni bila materina zadnja beseda, naj ne pridete domu brez božične pošte? Najpravičnejši prostor za čakanje je cerkev, tam blizu jaslje.

Kako lepe so bile jaslice. Od nekod od vrha dol, je sijala jasna luč, kakor zvezda z neba. Pa strčki vol in osel sta bila tako domača: Marija in Jožek sta s takimi spoštovanjem gledala na deteta.

Otroka sta ljubljivo in poželjivo gledala nanj celo mašo. Sedaj pa, ko je bila cerkev tiha in prazna, ko otročičke tako mirno tam leži in je tako osamljen, četudi ga častita Marija in Jožek, bilo je čisto naravno, da sta otroka prišla bližje.

Anica je bila prva, ki je stopila v sanktarij, prst na ustih in s svetim strahom. Marica ji je seveda sledila, tako je bilo vedno. Naj je mati večkrat rekla: prva napravi kako neumnost, jo gotovo tudi druga.

Seasoma, sami ne veste, kako se je to zgodilo, Anica je prva pokleknila in poljubila ročice Jezusčka; nato je Marica vzela Jezusčka v naročje, ga pestovala, objemala in pritiskala na svoje drobno, rorko srce. Kako lepo

je tako prazne, odkar je umrl mati bratec. Njeno srce je bila tako težko in žalostno, kadarkoli se je spomnila nanj. Sedaj pa je bilo polno ljubezni in veselja.

Uhoga mati! Ko bi vsaj mogla priti in držati Jezusčka takole v naročju, morda bi to nadomestilo edinega sinčka. Dvojčka sta občutila materino žalost. Če bi bil deček živ, bi bil nekoč gotovo imeniten mož, ki bi skrbel zanje in za mater, četudi bi ubogi oče ne prišel nazaj.

Maričino-malo srce je zopet postalo žalostno, ko se je spomnila na bolno mater doma. Že sama misel na to jo je prisilila, da je še bolj prilila k sebi Jezusčka.

"Naj ga imam tudi jaz samo za malo časa," je prosila Anica. Po kratkem premišljevanju ji ga je Marica nežno položila v naročje. Ta ga je nežno zavila v sukajico, "da ga ne bo zeblo."

čila za soho Matere Božje blizu vrat.

Koraki in glasovi so prihajali bližje. Tuje je govoril s tujim naglasom, vendar se jima je ta glas zdel tako znan. Otroka sta kar slišala, kako so bila njuna srčeca. Če bi gospod saj ne šel k jaslicam!

Pa poglej! Ravno tja gre.

"Tu so jaslice, vidite," je rekel. "Zelo lepe za tako malo cerkev, ali ne? Bil sem skoro gotov, da sta otroka tukaj. Tu ste klečali celo mašo in še pred kratkim ste se vrnili. Gotovo ste bili lačni in ste stekli domu. Škoda da jih ni tu, oho, kaj pa je to! Gospod je v svojem začudenju malo zažvižgal." Kje je Jezusček malo zažvižgal. "Kje je Jezusček?" je vzkliknil. "Kam pa je šel?"

Morda bi se bil gospod še čudil, če bi Anica ne začela jokati. Vse je šlo na slabo; tuje glas je zvenel skoro, kakor očeto.

Ko se je začelo ihtenje, je gospod hitro stopil doli po cerkvi; tuje mu je sledil. "Kaj pa je to?" je rekel in se ustavil. Anica je skočila naprej in se vrgla očetu v naročje. Gotovo bi bila Marica storila isto, če bi ne posvečala vso skrb Jezusčku v naročju.

"Hotela sem ga nesti domu materi, ker je tako sama," je rekla vsa objokana. "Anica in jaz sva ga pestovali in smo dejale, da bi ga mati tudi rada imela na rokah, samo za malo časa, potem bi ga pa vrnili," je zagotavljala duhovnika.

Toda, gospod ni bil nič jezen. Od srca se je nasmejal, potem zakasljaj in se vseknil. Če bi dvojčka ne imela toliko drugih misli, bi bila opazila solze v duhovnikovih očeh.

"Ne smeli bi ga vzeti," je rekel duhovnik. "Pa vaju ne bom kregal, ker ste ga hoteli samo pestovati. Saj vem, da ga še ni nobeden tako lepo pestoval, odkar je ležal v naročju svoje blažene matere. Tu je vaju oče, ki vaju je iskal povsod. Hlufite z njim domov na kosilo. Povejte materi, da ji želim vesel božič, ker ga zasluži in ga bo tudi imela, hvala Bogu!"

Segel je očetu v roko, oče je bil krepkejši in postavnejši, kakor kedaj prej.

Dvojčka sta šla v hrib, kakor po zraku. Kako je to, da je oče najprej prišel v cerkev? Ali ni

bila sreča, da ju je gospod videl in povedal očetu? Drugače bi moral iti sam domu. Ali ne bomo imeli vesela, ko boste pripeljali očeta samega, namesto pisma!

Najbolj čudno je bilo pa to, da je mati imela v naročju lepega malega dečka, katerega je dobila za božič tačas, ko ste bili deklici v cerkvi.

"Kako radi ga bomo imeli, ni res? Bo že zrastle, če je božja volja, četudi se ni tako velik, kakor oni, ki je umrl," je rekel zadovoljno oče.

PAUL ZGAGA.

Gaspud Redaktjer, se jim spjet ankrat paklonom in jih ljupo pozdravi. Samu tulku sm jim h tu povajdat, de sm se živ inu na svajti. Vajste gaspud redaktjer tulku jim pa tudi povajm, de z Valu naj ne. Taku sm se trušton inu trušton de buom pr jih se enkrat službo dabi k buoj nove cajtnge začeli inu an dnevnk vn dajat. Na glih sm se na rajšo prpravu inu kufrček inu punkček zavjete, k pa zvajm, ne buo ne. Vajste taku se m je pa frimagal da nkoli tajga! Nu Pavle sm djav mislu sisi da imaš lajpo službo imaš pa ana figa na majst službe. Vajste Pietr tam v Nujork je buo že vs plov vad same jeze inu fovsarje, kje zvajdu, da buova n skoraj gvišnu koljegata v uredništvu. Kaj se majnte Pietr misli, de ga naj taku kumšnega človajka ki je von inu de be nobn ne ht še urednik kt samu von. Vajste von je tu fovsarjo po matrni žlahti paerbon. Pa Sakserju fotr tam sa su tudi hlače že taku trisele, de je blu kej inu sa taku štipical tam po kurtlenti s tista jh palčka de sm se gvišnu že bav da jh buo paličman zagrabu inu vodpeli na krvava rihta. Nu vani grejo pa taka našpilat. Vejo de me je kar špot. Nu ja pa vejo jest duobrga srca inu hindu galant človek sm se pa že mal patalažu inu patruštov k vidi de imam žih se kar malu upajue da b se znal kar se tritref da b jest rajs se Pietrov kolega ratu inu de be jest službo pr jih dabi.

Vajste gaspud redaktjer kar taku naj vngavja de b je spelar srčenu skuzi vse prtjezenge inu štrapace inu de b jest pr jih službo dobiu inu le be vaše cajtnge taku ven hodile kuker se za ane krščanske cajtnge šika. Če buoja rajs tk mene naj nej kar notru zapišeja za nauročnika inu se zastupnika al pa clu dapisnka. Veja taku sm se gor am vzev de b vam kar večkrat spjet pisu kakšn priš.

Aja je že rajs skuoraj bi biv zabu jn povajdat de sva bla s Tonijem skp. Vejo s Tonijem sva bla srašni prijatla že v vatroških lajth. Vajste pa se strahu dovgu najsva vidla. Inu k sm ga zgledu

krat "ta Micasto" in njen naravni, zabil zlepa in kadar se je bode spomnil se bode zasmejal. V resnici ta "Micasta" (Miss Mary Biček) je ta večer prekosila sama sebe. Izvrstna in nadarjena igral

Na pa gaspud redaktjer vošm in vesleje praznke inu nej za krizmus kaj na me mislja inu m naj kak prezent pošljeja.

Tak adije inu z Bugam naj vastaneja.

Vaš Pavle Zgaga.

CHIKASKE NOVICE.

(Dadaljevanje z 2. strani.)

krat "ta Micasto" in njen naravni, zabil zlepa in kadar se je bode spomnil se bode zasmejal. V resnici ta "Micasta" (Miss Mary Biček) je ta večer prekosila sama sebe. Izvrstna in nadarjena igral

Telefon: Canal 2186

Na prodaj

hiša v dva nadstropja, zidana iz opeke

na Kroll Street.

za štiri družine

\$30.00 na mesec

VPRAŠAJ PRI

Mr. Capet, Emil C. Basener

2116 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Društva.

Društvo Martin Slomšek št. 16 S.D.Z. sprejema člane v društvo od 16. do 50. leta. Bolniška podpora je \$5.00, \$7.00, \$14.00. Posmrtnina \$150, \$300, \$500, \$1000, \$2000, za kolikor kdo želi. Dolžnost vsakega posnetega moža je, da postane član S. D. Z. Pristopite k našemu društvu, dokler ste še zdravi in mladi. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeče uradnike: Damijan Tomažin, 1095 E. 64. St. predsednik, Frank Novak, 6816 Edna Ave, tajnik, Leopold Kuslan, 1091 Addison Rd. Blagajnik. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol dveh v novi šoli sv. Vida.

Društveni zdravnik: dr. Seliškar.

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 S.D.Z.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. — Posmrtnine se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6216 St. Clair Ave.; podpredsednik: Josip Salomon; tajnik: John Vidervol, 1153 E. 61. St.; blagajnik: Anton Bašca, 1016 E. 61st St. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomšič, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zastopnik: Alojz Somrak. Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar. Društvo zboruje vsako drugo

C. O. F. RED. KAT. BORSTNARJEV.

Slovenski oddelek Dvor Baraga sprejema praktične katolike od 16. do 50. leta. Kandidatje se lahko vpišejo pri vsakem članu in pri seji, ki se vrši vsako prvo sredo zvečer in tretjo nedeljo od 1.30 uri v stari šoli Sv. Vida.

Podrobnosti daje drage volje odbor in vsak član društva.

Nadborštinar Frank Perme 1133 Norwood Rd., Podborštinar Anton Hlapše 1682 E. 42nd St., Tajnik in zapisnikar John Kikely 5430 Stanard Ave., Finančni tajnik Lawrence Zupančič 1372 St. Clair Ave., Blagajnik: Jernej Knaus 6129 St. Clair Ave., — Trustisti: Joe Bukoec, Anton Skulj in John Skulj.

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

zaznanja vsem rojakom in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v društvo za nedoločen čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po \$1 na dan. S. D. izplačuje zraven smrtnine, tudi zaposkodnino in raznovrstne operacije. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeči, 54 Low Road; John Golobčič, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Weselich, tajnik, 5222 Keystone Street; Joseph L. Bahorich, II. tajnik, 5138 Dresden Way; Anton Skerlenc, blagajnik, 5124 Butler Street. Mesечно, seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. D. mu. — Rojaki! Rojakinje! Pristopite danes kajti jutri bo mogoče prepozno.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. Preds. John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in povodja. Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjašič, 6515 Edna Ave.; Kolektorja: Anton Hlaboštr. in Mary Petrovič. Pevske vaje so vsaki tork petrovič. Sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtek v mesecu.

Društvo SV. VIDA

STEV. 25

K. S. K. J.

ma redno mesečno sejo prvo nedeljo v mesecu v KNAUSOVI DVORANI. — Predsednik: A. Grdina, 6127 St. Clair Ave., tajnik, Joseph Russ, 6619 Bonna Ave., zastopnik. Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave., N. E., društveni zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6129 St. Clair Ave., N. E.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 45. leta. — Posmrtnina je \$250.00, \$500.00, in \$1000.00, bolniška podpora je \$6.00 na teden. Vpišite tudi svoje otroke v otroški oddelek. Novo vpisani član mora prinesiti zdravniško sprčičevalo I. tajniku 14 dni pred sejo, kakor se isto pošlje vrhovnemu zdravniku, in ako ga zdravnik klasira društvo pri oblikovanju.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Društvo SV. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

ka je, da je ne bo kdo tako kmalu prekosil. Zelimo jo kmalu zopet videti v slični ulogi. Kuharica Tini, Miss Mary Janez je tako izborna igrala in se tako uživila v ulogi, da je žela obilo pohvale. Ti dve ulogi sta bili glavni ulogi. Enako so jako lepo in fino nastopale tudi ostale igralke, tako Mrs. Svetlin (Miss Mary Gregorič) Tekla (Miss Cecilija Biček) in Mrs. Kati (Miss A. Celer). Vse so bile tako namestu, da si nismo mogli misliti ulog bolje razdeljenih. Vsaka oseba je bila v obnašanju in govorjenju in kretanjah kakor nalašč za svojo ulogo. Kaj čuda, da so vse žele burno pohvaliti in odobravanju. Mr. Fr. Mravlja je vodil obe igri in se mu vidi, da je on v tem večak. Mr. Joe Martnik je spremljal glasovir s svojo violino. Med predsednikom je nastopil tudi domač župnik in društveni častital na doseganjih vseh kratkega obzanka in v jako šaljivem govoru povedal kako važno je deklisko društvo za vsako naselbino, ter vabil dekleta skupaj. — Cela prireditelj je bila v resnici krasen vseh naše dekliske družbe in dekletam prav iskreno častitamo!

Predstavo je počastil tudi Rev. Jos. Tomšič, slovenski župnik slov. župnije iz Forest City, Pa. za kar se mu iskreno zahvaljujemo! Skupno sv. obhajilo društva Najsv. Imena mož in fantov pretečeno nedeljo je bilo nekaj izvanrednega, 192 mož in fantov je bilo ta dan pri sv. obhajilu pribeš, vsi mašah. Živio, možje in fantje! To je bil krasen odgovor na vse novejšje spletke proti katolicanstvu med nami Chicaškimi Slovenci. Je res veliko izgub in

Rev. Jos. Tomšič, župnik slov. župnije iz Forest City, Pa. nas e dni obiskal in bil gost našega župnika. Vrača se polrepčan in pozdravljen iz Sacred Heart Institution domov v svojo župnijo. Častitemu gospodu častitamo na ozdravljenju. Imel je minulo nedeljo prvo sv. mašo in pomagal deliti sv. obhajilo.

Krščeni so bili v cerkvi Sv. Stefana Starišem Vinko in Mary Dolsan, sin Vincent Leo. Botri Karol in Johana Ponča. — Starišem Mihael in Johana Knapčič, sin Mihael. Botri Louis in Mary Skerlep. — Starišem Anton in Agata Pengor hči Agata Pizabeta. Botri Mich. in Johana Knapčič. — Starišem Andrej in Katarina Horvat hči Kristina. Botri John in Mary Tkalec. — Starišem Martin in Katarina Horzjan hči Cecilia. Botri Martin in Maria Horzjan. — Starišem Pavel in Juliana Horvat hči Cecilia. Botri Anton Vucko in Kat. Raj. — Starišem Warren D. Collier in E. Verbišar hči Mary Lojz. Botri Anton Verbišar in Mary Zagelj. — Starišem John in Mary Ross hči Ana. Botri Stefan in Mary Kozlar. — Starišem Stefan in Katarina Vucko hči Cecilia. Botri Marija in Roza Ross. — Starišem Martin in Tereza Sustar sin Martin. Botri John in Ana Glavač. — Starišem Paul in Terezija Cerar hči Kristina. Botri Alojz in Mary Savnik. — Župnija sv. Stefana ne bo še izumrla ne.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in cen.

Kupite ta teden električni šivalni stroj.

Possebna ponudba za dobro poznani električni šivalni stroj je razpisana za ta teden po veliko Clevelandskih Električnih trgovinah.

The Illuminating Co

Illuminating Bldg., Public Square
CLEVELAND, O.

POSILJAMO DENAR

v staro domovino zajamčeno.

Naše cene so najnižje

KRIZARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH. Poslovenil: PODRAVSKI

(Dalje.)

Dospeli so do pota, ki je držal od gradu v hosto. Ni pa to bil pravi pot, marveč rajše široka steza, poteptana tako, da so mogli v slučaju potrebe celo voziti po njej. Na obeh straneh je stala visoka goščava, v kateri so stali sami debeli hrasti. Grmičje je ponekde bilo tako gosto, da se je le s težavo dalo prodreti skozi. Zbišek je izbral tak prostor za skrivališče, da jih Nemci, prihajajoči iz mesta, niso mogli videti, niti se postaviti v bojni red. Svoje ljudi je razstavil na obeh straneh steze ter jim naročil počakati sovražnika.

Gozdu in lesnim pobojem privajeni Žmudci so se skrili tako dobro za debela in za grmičje ter mlade jelke, da se je zdelo, da so se vdrli v zemljo. Človek se ni oglasil, niti ni zarezgetal konj. Sedaj pa sedaj je stekla mimo čakajočih ljudi kaka večja ali manjša gozdna žival, in ko so se je skoro dotaknili, je plašno zbežala na stran. Časih je zapihal veter ter napolnil ves gozd s slavnostnim, močnim šumom — na to pa je čez trenutek zopet vse utihnilo, in takrat se je dalo slišati le oddaljeno kukanje kukavice in bližnje klopotaanje deteljev.

Žmudci so poslušali radostno te glasove, ker so smatrali detelje za napovedovalce sreče. A teh ptic je bila jako mnogo v tem gozdu, torej se je to njih klopotaanje oglašalo od vseh strani, podobno klopotaanju človeških rok, da se je zdelo, da so imeli ondi svoje kovačnice ter ves dan marljivo delali v njih. Matijcu in Mazirjem se je zdelo, da čujejo tesarje, ki zabijajo žrebce v deske na strehi, in spominjali so se pri tem svoje domovine.

Toda čas je tekkel in tekkel, vendar pa se ni čulo ničesar, razven onega lesnega tršča in ptičjega petja. Megla v dolini je postala redkejša, sonce se je že povzpelo visoko ter jih jelo greti — oni pa so še ležali povsem tiho. Končno se je Glavač, kateremu je že presedalo to čakanje, sklonil k Zbišku in mu pošepetal na uho:

"Gospod, ako Bog da, pa nam nobeden od teh psov ne sme niti . . . Ali bi morda ne mogli potem po noči dospeti pod grad, ga iznenadoma obkoliti in vzeti?"

"Mar si misliš, da ondi nimajo straž niti gesel?"

"Da, oni stražijo in tudi gesla imajo," odvrne Čeh, "toda jetniki nam povedo geslo, ko jim nastavimo nož na vrat. Treba je samo, da dospemo na obrežje, pa tudi grad . . ."

Tu nakrat umolkne, ker mu Zbišek položi roko na usta, kajti na stezi je jelo odmevati vranje krokanje.

"Molči!" mu reče. "To je dogovorjeno znamenje!"

In čez toliko časa, da bi izmolil dva očenaša, se prikaže Žmud na majhnem konju, čegar kopita so bila povita z ovčjimi kožami, da ni odmeval od njih topot ter niso puščale nikakega sledu za seboj v blatu.

Jezdec se je ogledoval bistro na obe strani, in zaslišavši odgovor na svoje krokanje, je izginil v gozdu. Čez malo časa je bil pri Zbišku.

"Gredo! . . ." mu je dejal.

XIX.

Zbišek ga jame urno izpraševati, kako gredo, koliko imajo konjice in koliko pešcev, a pred vsem drugim pa, ali so še daleč? Iz Žmudčevega odgovora je izvedel, da v vsem oddelku ni več nego kakih sto petdeset bojevnikov, in med temi da je petdeset jezdecov, da jih ne vodi Križar, marveč nekaj svetovni vitez, da korakajo v bojnem redu ter spremljajo prazne vozove, nekatere pa že naložene. Dalje je izvedel, da za kaka dva streljaja pred tem oddelkom koraka straža osmih mož, kateri pogostoma krenejo s poti, da pregledujejo hosto in goščavo, in da so še oddaljeni za dobro četrtil milje.

Zbišku ni bilo posebno po godu to, da so prihajali v bojnem redu, ker je vedel iz izkušnje, kako je v takem slučaju težavno razbiti goste vrste Nemcev in kako se oni na ta način znajo braniti. Vsekako pa ga je razveselila novica, da niso več oddaljeni nego za četrtil milje, ker je sprevidel, da so jim oni ljudje, katere je bil poslal naprej, že dospeli za hrbet, da jim torej ne uide niti živa duša. Za nemško prednjo stražo se ni mnogo brigal; ker jo je pa pričakoval, je bil že poprej zapovedal svojim Žmudcem, naj puste stražo mirno naprej, ako bi pa jela pregledovati hosto in goščavo, naj jih polove vse do poslednjega.

To se je tudi res zgodilo. Prednja straža je dospela brez strahu. Za grmovjem skriti Žmudci so zagledali te "knehte," kako so se na ovinku vstavili ter se razgovarjali med seboj. Njih vodja, krepa rudečbradi Nemec, da ostalim z roko znamenje, naj molče ter jame pozorno poslušati. Bilo je očitno, da je omahoval, ali naj krene dalje v gozd, ali naj preišče najbližjo okolico. Na to je začel klopotaanje deteljev ter si domislil, da bi se ti ptici ne obnašali tako neskrbno, ako bi bil kdo skrit v gozdu. Zato je mahnil z roko in odpeljal svoj oddelke dalje.

Zbišek je počakal, dokler se Nemci niso zgubili v grmičevju, na to pa se je potihoma približal tesno k poti na čelu nekoliko dobro oboroženih mož. Med njimi je bil Matija in Čeh, oba plemiča iz Lekavice, trije mladi vitezi iz Tehanova ter nekoliko odličnejših in bolj oboroženih žmudskih bojarjev. Daljše skrivanje že ni bilo več potrebno, ker Zbišek je nameraval, takoj ko zagleda Nemce, stopiti nemudoma na sredo poti in jih napasti. Ako se mu to posreči in ako se večja bitka spremeni v borbo med pojedinci, pa je smel računati, da Žmudci pobijejo Nemce.

Iz zvončev je nastala tišina, katero je predramil samo časih gozdni šum. Toda kmalu začujejo bojevnik, stoječi na vzhodni strani pota, človeške glasove. Iz početka pomešani in dovolj oddaljeni, so se čimdalje bolj bližali ter bili glasnejši.

Zbišek je odpeljal svoj oddelke na sredo poti in ga ondi razstavil v podobni klini. Sam ej stal na čelu ter imel tesno za hrbtom Čeha in Matija.

V naslednji vrsti so stali trije vojaki, a potem štirje. Vsi so bili dobro oboroženi, dasi niso imeli dolgih viteških sulic, ker te bi jih na pohodih po gozdu le ovirale, pač pa so imeli kratka žmudska kopja, jako pripravna za prvi napad, ter meče in sekire pri sedlu, jako primerne za borbo moža z možem.

Glavač napne posluh, posluša, končno pa reče Matijcu:

"Pojo, prokleti . . ."

"Samo to se mi zdi čudno, da se ondi gozd odpira pred nami, al imi jih vendar ne vidimo," mu odvrne Matija.

Zbišek, ki se ni hotel dalje skrivati ali tiho govoriti, se obrne ter reče:

"Pot drži preko potoka ter ima mnogo ovinkov. Vidimo se povsem iznenadoma, to pa je še bolje."

"A kako oni veselo pečejo!" ponovi Čeh.

In Nemci zares niso peli pobožne pesmi, kar se je dalo razbrati že iz samega naprava. Isto tako se je dalo razbrati, da poje le nekoliko ljudi, a vsi drugi ponavljajo samo jeden izraz, ki pa se je na lik gromu razlegal po hosti.

In tako so Nemci šli v smrt, veseli in brezskrbni.

"Takoj jih zagledamo," reče Matija.

Pri teh besedah se mu nakrat spaci lice ter se pojavi na njem nekaj volčji izraz, ker ga je jelo žejati po boju in krvi, to pa radi tega, ker ga je mučila zavest, da se še ni bil maščeval za ono rano, ki mu jo je povzročila nemška pušica takrat, ko se je bil napotil s pismom Vitoldove sestre k velikemu mojstru, hote rešiti Zbiška.

Radi tega se je pričelo sedaj v njem vpirati srce, in na svo moč se ga polasti želja po maščevanju.

"Ne bo se godilo dobro onemu, ki ga prvi sreča," si misli Glavač, ko je pogledal starega viteza.

V tem hipu prinese veter do njih povsem razločen klic, ki so ga ponavljali v zboru vsi Nemci: "Tandaradei! Tandaradei!" in Čeh začuje takoj besede znane mu pesmi:

"Bi den rosen er wol mac,

Tandaradei!

Merken wa mir'z houlet lac . . ."

V tem hipu pa se pesem pretrga, ker se od obeh strani pota oglasi tako močno krokanje, kakor bi v tem delu gozda ticala jata samih krokarjev. Tudi Nemci so se začudili temu, kako je to mogoče, da so vsi ti glasovi prihajali iz zemlje, ne pa od vrhov dreves. Prva vrsta "knehtov" se pojavi na poti ter obstane kakor vkopana v zemljo, ko je zagledala nepoznano konjico naravnost pred seboj.

V tem hipu se skloni Zbišek na sedlu, spodbode konja z ostrigami ter zakliče: "Po njih!"

Za njih pocetajto vsi drugi. Z obeh strani pota se jame razlegati krik žmudskih bojevnikov. Le za kakihdve sto korakov so bili Zbiškovi ljudje še oddaljeni od Nemcev, kateri hipoma kakor bi trenil namerijo cel gozd svojih sulic na sovražno konjico, med tem ko se obrnejo dalje njih vrste v največji naglici s čelom na oba kraja gozda, hote se ubraniti napada sovražnikov od strani. Tej njihovi gibčnosti bi se bili čudili poljski vitezi, ako bi bili imeli čas n ako bi jih njih konj ne bil nesli mhm mhmoe njfme fgab fam in ako bi jih njih konji ne bili nesli na vso moč proti namerjenim nemškim sulicam.

(Dalje prihodnjič.)

ŽENA.

Parizanka na obisku. Parizanka posvečuje mnogo časa obisku svojih "dragih" prijateljic, skoraj ravno toliko kakor svojemu "dragemu" krojaču. To se godi navadno med 17. in 19. uro. Obiski so prišli v modo, ki se je dobro ukoreninila. Ali svoj čas ni bilo bilo tega. Izprava so imeli samo moški dolžnost hoditi v obiske, a ženske so ostajale doma zaprte v svojih sprejemnih sobah. Preteklo je nekaj stoletij, preden so si priborile žene vsekakor več nevarnosti kakor užitka. Jako dolgo je že tega, kar so se začeli prvi obiski! Teokrit nam je ohranil zbadljive besede, s katerimi so se Sirakužani med seboj nagovarjali pri obiskih, a Rimljan Martial je tožil nad brezobzirnostjo onih hinavskih prijateljev, ki dajo razglasiti, da "niso doma," ko prehodi človek 4000 milj, da bi jih videl. Treba je bilo počakati stoletja vlijudnosti, namreč stoletja Ludovika XIV., da so se uvedla druga pravila prijaznosti in medsebojne dolžnosti obiskovalcev. V tej dobi so uvedle francoske dame svoj "jour." Najprej je šlo za en dan v tednu, ko so bile prijateljice prepričane, da bodo dobile gospodinjo veselega lica. Ali čim bolj so se množile družabne dolžnosti, tem bolj so se množile družabne dolžnosti, tem bolj je bilo potrebno podaljšati dobo, tako da je bil na vsakih štirinajst dni ali celo mesec dni samo en dan določen za obisk. Štirinajstem stoletju se imamo zahvaliti za izum praktične vizitice. Bila je prehodnica "joura." Ko je obiskovalec torej zastoj trkal prijatelju na vrata, je privlekel iz žepa kuverto, napisal svoje ime in vtaknil kuverto zopet v ključavnico. Tako so se delali v onem času očitki nepravemu prijatelju, ki se je po svojem povratku zastoj trudil, da bi s ključem odprl sobo. Celo stoletje so rabili obiskovalci napisane vizitke. Tiskane vizitke so prišle šele pozneje v modo, a posebni slikarji so jih krasili s podpismi in znaki.

Ženske ljubijo barve. Vsaka barva se prilaga posebnosti značaja tega ali onega človeka, ali si ta ali oni značaj izbere barvo, ki mu je najbolj prikladna. Žive barve izbirajo one ženske, ki so nagle jeze, zamerljive, prepirljive in svojeglavne. Žene z vijočasto barvo so varljive; še bolj pa one, ki nosijo svetle klobuke. Onih, ki se oblačijo v črno, se je treba ogibati, zakaj črna barva je znak spletkarstva. Belo barvo ljubijo koketke. Rožičasto se oblačijo ženske stare nad 30 let; so pa te ženske vedre, duhovite, ljubeznjive in vesele. Svetlo modro barvo nosijo "lepotice". Kadar se čutimo srečne, imamo radi rožičaste ni modre barve. Če smo nesrečni, se oblačimo v sivo. Vijočaste barve ljubijo žene, ki so še v starosti ohranile svojo lepoto. Zelena barva se malokomu prilaga.

ZA ŠALO IN KRATEK ČAS.

Praktičen zaljubljenec. Nek go spod pripoveduje: Moja mlada nečakinja je dobila od svojega mladega prijatelja zaljubljeno pismo. V pismu je hvalil ta svoje tepe lastnosti, prosi za ljubezen in obljublja zvestobo. Najlepša pa je na koncu opomba: Če me nimaš rada, pa prosim, da oddaš to pismo svoji prijateljici Nelki.

Šale. Pepček je bil poslan da prinese kozarec vode. Ker mu je pa do vodnjaka predalet, zajame vodo iz jarka. Sosed: "Fant, te lihi vode ne smeš piti; boš obolel in pa še umrl." Pepček: "Saj je ne bom jaz pil, ampak stris."

Gospod Julček: "Oficirjev ne maram. Če me kdo izziva joče pogleda, stopim pred njega ter mu povem, da sem mu na razpolago." Gospodična Julka: "Jaz tudi."

"Poslušaj moj sin! Naj danes ko si postal polnoleten, izpregovorim resno besedo. Kar ti je znano, sem precej premožen. Mar si kdaj je že poskušal izvedeti, kako sem si pridobil svoje premoženje, a jaz tega nisem nikomur razkril. Tebi, moj sin, bom zdaj to tajnost razkril. Jaz sem delal

KOLENDARJE TAKOJ!

Ne odlašajte za naročitev koledarjev, ker ne veste če jih boste mogli dobiti pozneje, jaz imam posebne vrste velikih stenskih koledarjev, kateri so prav potrebni za v vsako hišo tukaj posebno pa še za v staro domovino, v mesecu septembru sem poslal nekaterim v Ljubljano in mesec pozneje sem prejel zahvalo-zanje in prošnji za druge, to je znamenje da so prišli tja nepoškodovano in da pošta deluje zanesljivo.

Naročite si koledar sedaj ter obljubim aročite tudi za svojeje v staro domovino, poština stane jednako, in za mali denar imajo vaši prijatelji celoletni spomin iz Amerike.

Da so koledarji vredni več, kakor pa stanejo ni dvoma, vsaka družina bi ga moral imeti, ter vsaka pisarna in trgovina. Pri vsaj draginji vas ne stane več kakor 24 centov s poštino vred. Pišite na:

ANTON GRDINA

1053 E. 62nd St.

CLEVELAND, OHIO.

D.R.S. HOLLANDER & DR. H. O. STERN Dentists

1355 E. 55th St

vogal St. Clair Ave.

NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprt ob sredah popoldne in ob nedeljah.

Dr. J. V. Zupnik ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue

nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobozdravniško delo za zmerne cene.

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty BONDE."

Dalavci podpirajte delavsko podjetje!

MI POŠIJAMO DENAR V STARO DOMOVINO NAJCENEJE

IN NAJHITREJE TER ZANESLJIVO.

Naše cene so naslednje:

100 kron za \$ 1.45
1000 kron za \$ 13.85

AKO BI CENE MED TEM ČASOM PADLE, PADLE BODO SEVEDA TUDI NAŠE CENE.

POSREDUJEMO TUDI ZA PAROBRODNE LISTKE, KDOR ŽELI POTOVATI V STARO DOMOVINO, NAJ SE OBRNE NA NAS.

"EDINOST" Publishing Company
1847 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

Save and Succeed BUY W.S.S.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMEŠČ mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatim svojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

noč in dan ter prištedil, kakor največji skopuh. To je tajnost moje sreče." "Hvala, papa, za tvoje zaupanje, a moj ponos mi brani, da bi izražal tajnost drugih ljudi. Bodi prepričan, da bom čim prej pozabil, kar si mi zaupal."

Šale. Prvi trgovec: Včeraj sem bil tako razburjen, da nisem vedel, kaj govorim. Imenoval sem vas sleparja. Ali ste razžaljeni? Drugi trgovec: Kaj šel! Saj sva vendar kolega!

MIR! MIR!

Mir je klic božične dobe. "Mir, dobro zdravje, mnogo let" to je vošilo mnogih božičnih pesmi. Dobro zdravje je najboljši dar. Bodimo v miru s svojimi črevami s pomočjo Trinerjevega American Elixir of Bitter Wine, ki preganja zaprtje, slab apetit, glavobol, itd. Proti prehladam in kašlju, ki so na dnevnem redu v tej dobi, je Trinerjev Cough Sedative najboljšo sredstvo. Ako so vaši "tinsils otečeni, grgrajte s Trinerjevim Antiputiv. V slučaju, nevrologije, trganja in revmatizma daje Trinerjev Lament najhitrejo pomoč. Vaš lekarnar ima vse te stvari v zalogi. Tam dobite tudi krasen stenski koledar za 1920 zastoj (lai za roc. od nas po pošti) Joseph Triner 1333 — 34 S. Ashland, Ave. Chicago, Ill.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Naročite si Vaš litišek Severova Alina-naba za Slovence za 1920 od Vašega lekarnarja na naravnost od nas. Vse poštne zastoj.

Kašelji

je neprijetna prikazen in povzroča mnogokrat mnoge bolezni, trpljenja in skrb. Nežaj zaupa je, kar ne morete iznebiti tako hitro kakor bi radi, razen ako storite to, kar je storilo mnogo drugih: Vzemite

Severa's Balsam for Lunge

(Severov Balsam za pljuče) v zdravilno kašlja, prehlada, hripavosti, v slučaju otokotčenega dihanja, ranjenem vratu in enakomernem po-kašljevanju. Poskusite steklenico danes. Dobite ga v Vaši lekarni. Dobro za otroke in odrasle. Cene 25c in 10c davka, ali 60c in 2c davka.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

National Drug Store

Slovenska Lekarna

vogal St. Clair in 61 ceste.

Naša lekarna je tekom svojega obstanka postala znana kot naj-popoljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravila. Z vsi krbjo tudi izdajujemo zdravila po zdravniških prepisih.

Kadar dobiš od zdravnika predpis za zdravila, pridi vselej k nam n boš zadovoljen. Naša zdravila so vedno sveža.

VASA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo pri-nesete nam čistiti, barvati ali po-praviti. Mi tudi Vašo staro o-bleko prenamerimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co.

Telefon: Central in Rosedale 6594.

Delavnica in urad 1361 EAST 55th ST.

naproti Lake Shore Banks. COLLINGWOOD — PODRUŽNICA 15513 WATERLOO RD. Adv.